

Szerkesztési iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felolvas szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12
Negyedévre ——— 6
Egy óra ——— 2
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1903.

XXXII. évfolyam. 122. szám.

Szombat, május 30.

Pünkösöd ünnepén.

Irta: ifj. Ábrányi Kornél.

Budapest, május 29.

Pünkösöd napján szálltak le a lángnyelvek az apostolok fejére, hogy azokkal hirdessék az evangéliumot. Azóta ezek a lángnyelvek sohasem tértek vissza az égbe, hanem itt maradtak a földön. S az evangélium győzelme után új meg új apostolokat kerestek föl, akik hirdessék a szabadságot, a testvériséget és az egyenlőséget. Ezeknek a lángnyelveknek győzelmét hirdeti nemcsak a kereszténység, hanem a parlamenti szólásszabadság is, mely szintén az emberiség megváltása volt. Ez teremtette meg a parlamentarizmust, mely egyedüli biztosítéka a népeknek az önkény ellenében. S ime ránk virradt pünkösöd ünnepe, anélkül, hogy lelkünk fölemelni tudná. Mert ime, a szólásszabadság csarnokában a parlamentben nem a pünkösdi lángnyelvek uralkodnak, hanem a technikai obstrukció száraz malma ketyeg. Az a száraz malom, mely az eszmék buzaszemei helyett a parlamentarizmust őrli meg.

S nem hatja át a technikai obstrukció hőseit a pünkösdi lángnyelvek szelleme és hagyománya! Ők csak annak a pünkösdi királyságnak örvendeznek, hogy most ők az urak! És nemcsak a hárszabályokkal élnek vissza, hanem visszaélnek azzal a tapasztalással is, hogy oly kormányval és többséggel állanak szemben, mely a kisebbség forradalmára nem akar erőszakkal felelni. Oly kormányval és oly többséggel állanak szemben, mely akkor is tiszteli a törvényt, mikor a kisebbség durván tiporja azt.

Nincs olyan hangzatos jelszó, nincs oly gyújtó program, mely eltakarhatná azt a leverő valóságot, hogy az obstrukció az alkotmányosság létalapjait teszi tönkre. Mert amint a rossz játékhoz jó képet lehet vágni, épp úgy lehet a politikai bűnökre is ragyogó himet varni. Az obstrukció is azt állítja, hogy ő a nemzet jogaiért küzd,

hogy a nemzet legszebb aspirációit akarja győzelemre vinni: de mit ér mindez, ha az obstrukció által tönkre teszi mindazt, ami idővel tényleg megadhatná az erőt arra, hogy ezek a szép aspirációk valová lehessenek? — Nem elegendő a nagy célokat kitűzni, — hanem azoknak elérhetését ki is kell számítani tudni! — S nincs nagyobb bűn, mint a nemzetben olyan reményeket ébreszteni, melyeket beváltani nem képesek. Ez olyan politika, amire ráillik az a közmondás, hogy: mire megnő a fű, elpusztul a hó. — S ilyen politikát űz ma az obstrukció. — Hogy megdölgőn elhatározását fedezze, melylyel Hübele Balázs módjára belement az obstrukcióba, — most utólagosan mindenfelét előránt, hogy azt a sok kárt, amit már eddig is okozott, mentegetni tudja. Pedig mindenki tudja, hogy amiért küzd, az már nem egyéb, mint a nemzetistől való félelem. Ép bérrel akarna menekülni abból az esztelen házardjátékból, melybe az országot belevitte. S minden áron eredményt akar felmutatni, hogy könnyelműsége igazolva legyen. De ezt az eredményt nem érheti el: mert ő maga állította fel a dilemmát akként, hogy sem a kormány, sem a többség nem engedhetnek. — Mert ha engednének, akkor biztosabban tönkre megy a parlamentarizmus létalapja, mintha nem engednek. Mert ha a többség kapitulál a kisebbség előtt, — nincs többé parlamentarizmus. Az engedés kötelessége tehát nem a kormányon és nem a többségen van, hanem a kisebbségen! S hiába vádolja az obstrukció Auszriát, az udvart, a hadsereget, sőt magát a királyt is, mert nem azok az okai annak, hogy a kormány és a többség nem engedhetnek. Hanem egyedül csak az a törvénytisztelet és az az alkotmányos korrektség, melyből a kormány és a többség, a kisebbségi erőszakkal szemben egy jottát sem engedhetnek. Ez nem makacosság a kormány és a többség részéről, és nem meghunyászkodás Bécs előtt, hanem egyenesen a parlamenti principiumok becsületes és férfias

védelme. Melytől ha a kormány és a többség eltérnének, vád alá kellene helyezni őket.

A dilemmát tehát, melyben az egész ország sinylődik s melyben a parlamentarizmus már csak üres gépezetté vált, a kisebbség állította fel: abból az országot csakis a kisebbség észretérése vezetheti ki! De be fog-e ez állani? és mikor? ez az a kérdés, amire még ma sem lehet felelni! S ezért nyomott az ország hangulata, ezért nem tud örülni piros pünkösöd ünnepének.

Az obstrukció ellen. Legújabbban a következő törvényhatóságok hoztak határozatot az obstrukció ellen: Nyitra vármegye, Kassa város, Sopron város, Komárom vármegye, Árva vármegye és Brassó vármegye.

Szövetkezeteink.

— május 30.

(M.) A szövetkezetek alakulásának meggyenkben nincs még egy évtizedes múltja sem, és mégis tekintélyes számban vannak már működésben. Igaz elismerésilleté ezeknek létesítése körül a torontalmegyei központi hitelszövetkezet és a megyei gazd. egyesület vezetőségét; az előbbinek a községi hitelszövetkezetek, az utóbbinak pedig a községi tejszövetkezetek köszönik létüket.

Midőn ezen szövetkezetek megalakítottak, magukra lettek hagyva s önmaguk intézték sorsukat, mely körülmény azonban nem csak önállóságot, de egyszersmind elhagyatottságot is jelentett. A most mondottak állnak különösen a községi tejszövetkezetekre melyeknek száma ezideig vármegyénkben 43. Illetőleg ezen tejszövetkezeteknek sorsát a megyei gazd. egyesület vezetősége továbbra is a szívére hordta, amennyiben midőn tudomására jutottak egyes ügyes-bajos esetek, azokat elegyengetni igyekezett, ahol egyik-másik tejszövetkezet anyagi támogatásra szorult, annak a megyei gazd. egyesület mérsékelt kamatozású kölcsönöket nyújtott, a hol pedig váiamennyi tejszövetkezetet érdeklő

A „TORONTÁL“ tárcája

VII. Edvárd regénye.

Misz Marie Corelli, az angolok legkiválóbb regényírója csaknem minden munkájával meglepő olvasót. Legújabb regényének, a Földi hatalomnak a hőseül pedig VII. Edvárd királyt, a velszi herceget, Salisbury-t és — Chamberlain-t választotta a nagyon eleven fantáziával megáldott írónő.

A regényben a névtelen király jószívű ember, de miniszterei és udvari emberei nemcsak hogy nem tisztelik, de még csak nem is félnék tőle; egyszerűen semmibe sem veszik. A királynak nagyon zajos volt a múltja, sokat kártyázott, könnyelmű hölgyekkel mulatott s csak a plutokrata kor romlott társaságában érezte jól magát. A király felesége mindenben tökéletes asszony; tökéletes a szépsége, a tekintélye, az önuralma, s tökéletes az a megvetés is, a melyet a férje kalandjai iránt érez; azt hiszi különben, hogy a férjének kicsapongása csak a testnek bűne, s ritkán a léleké. A trónörökös regényes gondolkozású ember, a ki délvidéki tengeri útján, a nélkül, hogy erről a szüleit értesítette volna, nőül vett egy szép fiatal leányt, a ki polgári családból származott. Corelli nyilván arra az Angliában nagyon elterjedt véleményre gondol, hogy a velszi herceg még serdülő ifju korában Málta szigetén nőül vette egy angol tengerész tisztnek a leányát. Ezt a legendát nagyon kiszinezi Corelli, s regényében a trónörökös nagyon ellenszegül a szülei kívánságának, hogy e morganatikus házasság ignorálá-

sával új, rangjához illő házasságot kössön, azaz: bigámiait kövessen el.

A regény kezdetén a királynak egy öreg márk (Salisbury) a miniszterelnöke, egy komor tekintetű, nehézkes ember, a kinek intelligens a külseje, de olyan a modora, hogy mindenki visszariad tőle. A kabinetben azonban a miniszterelnököt egy bizonyos államtitkár csak másodrendű szerepre kényszeríti. Ez az államtitkár a regényben Karl Perousse nevet visel, de a fotográfiája, — az orra, a haja, az arca és a monoklija tökéletesen olyan, mint Chamberlainé. A fotográfián kívül a származás és a pályafutás leírása szintén határozottan Chamberlainra vall; Perousse is, mint Chamberlain, mint kis vaskereskedő kezdte meg a pályáját. A regényben Perousse-Chamberlain egy újságíró-barátjával szövetkezik s háborúra és egy kicsiny, de gazdag állam elfoglalására készíti a nemzetét, csak azért, hogy egy órási börze-spekulációja sikerüljön s hogy szabaduljon egy rá nézve kellemetlen, nagyon bonyolult politikai helyzetből. Az újságíró alakja a két sajtókirálynak, Lawsonnak és Astornak a karakterisztikus tulajdonságaiból van megszerkesztve.

A királylyal, az udvarral és a kormányval szemben áll a forradalmi eszmékkel telt nép, a melyen egy szocialistavezér, Sergius Thord uralkodik. Ez az alak az Angliában oly hatalmas két népevezérnek, William Morrisnak és John Burnsnek az összetétele és extraktuma. Thordnak az ideálja, Lotys szintén két alakból van összekomponálva, Annie Besant és Maude Donne írónők voltak a minták. Szerepelnek a regényben még a jezsuiták is, a kikre Corelli kisasszony

már régóta rettenetesen haragszik, mert meg van róla győződve, hogy ezek a páterek fölfalják Angliát.

A király uralkodásának első három esztendejében mit sem tesz, a mivel tekintélyét ervényesíteni az államban. A családja körében hiába igyekszik tekintélyt szerezni. A trónörökös kerekén kijelenti neki, hogy inkább lemond a trónról s a világ minden királyságáról, semhogy új házasságot kössön addig, a míg morganatikus felesége, a szép Gloria él. A király bosszusan válaszol neki:

— Őa úgy beszél, mint valami bolond. Jól van, elkövette azt a válogatott ostobaságot, — erről ne beszéljünk; de semmiféle hatalom nem változtathatja meg házasságának a morganatikus karakterét, s ha az állam ajánlatosnak tartja, hogy ön egy királyi családdal lépjen rokonságba, akkor önnek kötelessége az ország kívánságát teljesíteni.

A trónörökös nagyon szép monológgal válaszol, amelynek az a veleje, hogy egy nép sem kívánhat bigámiaiban élő királyt.

Három esztendei uralkodása után elhatározza a király, hogy nemcsak báb lesz a trónon, hanem cselekedni is fog. E változás után az az első műve, hogy nem egyezik bele abba, a jezsuitáknak az állam nagy birtokot ajándékozzon, s tiltakozik a Perousse-Chamberlain által tervezett és ajánlott háboru ellen. Perousse-Chamberlain erre a köztársaságiakhoz pártol, a jezsuiták rábeszélnek egy félőült fanatikus, hogy gyilkolja meg a királyt. A merénylet nem sikerül, hogy miért, majd azt is megtudjuk később; a terv szerzője, aki Corelli szerint „természetesen“ jezsuita, elmegy a merény-

közös ügyről volt szó, ott eljárt a közös cél szolgálata érdekében a kormánytól. Ilyen eset volt például, midőn az 1902. évben memorandumot nyújtott be a m. kir. kormányhoz, melyben a szövetségek által szállított tejszinküldeményekre szállítási refakciákat kért, amely szállítási kedvezményt a kormány engedélyezte is. Végül a szövetségek tagjainak érdekét szolgálta az által is, hogy a különböző tejszövetkezeti tagoknak 122 ezer korona 4°-os kölcsönt nyújtott jó minőségű tehének bevásárlására s ezeknek beszerzése ügyében az érdekelteknek kezére járt. Az említett és még számos, de itt fel nem sorolt munkálkodást azonban megyei gazdasági egyesületünk nem mint a szövetségeknek hivatott organuma teljesítette, hanem egyedül azért, mert mindezt közgazdasági szempontból ép oly fontosnak, mint hasznosnak ismerte fel s mert tudta, hogy szövetségeink organummal nem rendelkeznek s így ha a gazdasági egyesület nem lép működésbe érdekeik megvédése szempontjából, úgy a szövetségek támasz nélkül maradnak.

A szövetségek ezen támasz nélküli elárult helyzetén óhajt most megyei gazdasági egyesületünk segíteni, amennyiben létesíteni óhajtja a megyebeli összes szövetségek szövetségét.

E cél megvalósítása érdekében körlevéllel fordult valamennyi megyebeli szövetségre, mely körlevélben a szövetségeket a megyei gazdasági egyesület június 8-iki közgyűlésére meghívja a „Szövetség” megalakításának céljából.

Midőn részünkről a legmelegebben üdvözljük a szép eszmét s annak megvalósításához a cél fontossága szempontjából szerencsét kívánunk, az alábbiakban teljes szövegében közöljük a gazdasági egyesület lelkes vezetősége által szövetségeinkhez intézett körlevelet:

Érdemes Elnökség!

Korunknak uralkodó irányzatát a gazdasági érdekekért való küzdelem képezi. Ezen gazdasági érdekekért vivja harcát a világnak majdnem minden nemzete. Hazánk is felvette ezt a harcot és hazánkban is felbredett a közérzet, hogy gazdasági érdekeinket óvni, védeni és ápolni kell. A közérzetnek ezen hullámvérése átszippantott magunkba is s mozgásba hozta az érdekelteket. Ennek eredménye lett a megalakult és folytonosan alakulóban levő szövetségeknek jelentékeny száma. Ezen szövetségek összevonják a közös érdekeket, s amit nem volt módjában megtenni az egyéneknek, azt hatalmában lesz megalkotni az egyének érdekében a szövetségeknek.

Vármegyénkben a szövetségek száma

immár nagyon tekintélyes. 1902-ben működésben volt 43 tejszövetkezet és 89 hitelszövetkezet. Ezen szövetségek és különösen a tejszövetkezetek azonban magukra vannak hagyva. Ha ügyes-bajos dolguk támad, nincs kihez forduljanak, ha valamit alkotni vagy keresztülvinni akarnak, nincs tanácsadójuk; ha a kormánytól támogatásra vagy segélyre szorulnak, nincs organumuk, mely útján kérelmüket a kormányhoz juttassák; szóval elhagyottan és egyedül állanak.

Érdemes Elnökség! Szövetségeink ezen árva helyzetét óhajtjuk megváltoztatni legújabb törekvésünkkel, mely oda irányul, hogy vármegyénkben levő összes szövetségeinket összetömörítsük egy közös szövetségbe, mely szövetségnek célját képezné szövetségeink érdekeit képviselni, jogait megvédeni, törekvéseit támogatni úgy a társadalmi együttélésben, mint a hatóságokkal és a kormánnyal.

Teljes részletességgel nem akarunk reámutatni ezen szövetségnek fontosságára, de kidomborítani óhajtjuk azt, hogy ezen szövetség ha létesül, úgy abban szövetségeink egy oly hatalmas organumot fognak nyerni, mely közös érdekeiknek védelmezője, a bajok elkerülésének pedig öre leend s ezen felül a szövetségeknek összekötő kapcsa lesz a hatóságokkal és a kormánnyal.

Ezen szövetséget oly módon tervezzük megvalósítani, hogy azt összekapcsolni óhajtjuk megyei gazdasági egyesületünkkel úgy, hogy ez a két testület egygyé olvadjon, közös címmel, közös alapszabályokkal és közös vagyonnal.

Címe lenne: „Torontálmegyei gazdasági egyesület, ugyis mint a torontálmegyei összes szövetségek Szövetségének központja.”

Amennyiben az érdekes Elnökség átérzi ezen megvalósítandó célunk nagy horderejét s annak létesítését saját érdekében fontosnak és hasznosnak tekinti, úgy tisztelettel kérjük, hogy a csatoltan küldött belépési nyilatkozatot szíveskedjék aláírni s azt a megyei gazdasági egyesület titkári hivatalához ez évi június hó 5-ig beküldeni és ezen esetben szíveskedjék egyesületünknek ez évi június hó 8-án tartandó közgyűlésén, mely a Szövetség alakuló közgyűlése is leend, szövetségeinket képviselőket által képviseltetni.

Hazaftas üdvözléssel

Gróf Csekonics Endre s. k., Zombori Rónay Ernő s. k.,
v. b. t. tanácsos, e. elnök. orsz. képviselő, e. alelnök.
Marton Andor s. k.,
e. titkár.

H I R E K.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 órától 1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délig gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad. Zuhanyfürdő egész nap.

— **Pünkösöd.** Fut az idő. A hétköznapi élet szürke gondoljai sem tudják megkötni szálló szárnyait. Egyik nap a másik után perog le gyors iramban s a megszokottsághoz észre se igen

lőhöz a börtönbe, s rá akarja beszélni, hogy mérgezze meg magát, de csodálatosképpen mégis önmagát mérgezi meg. De mielőtt ide jutnánk, a regényíró missz egész sereg fantasztikusnál fantasztikusabb epizódot beszél el. A király áruhába öltözik, Pasquin Leroy névvel belép a forradalmi bizottságba s megesküszik, hogy megbuktatja a semmirevaló kormányt s szervezi a köztársaságot. Mi persze azt gondoljuk, hogy ez képtelenség, mert a köztársaságiak mindenestre fölismerik a királyt. Corelli kisasszony azonban megfelel erre az ellenvetésre is: Leroy azt mondja a forradalmi bizottságnak, hogy neki különös oka van a királyt gyűlölni, mert borzasztóan hasonlít hozzá! E naiv fogással aztán az irónő megengedhetőnek tartja, hogy a királyt kettős alakban szerepeltesse: mint királyt, s mint Összeesküvőt, a ki csakhamar a jobbkeze lesz Sergius Thordnak, a népevezérnek. Thord, mint említettük, szerelmes Lotys irónőbe, a ki viszont az áruhába öltözött királyt szereti, — reménytelenül. (Ez az egyetlen momentum a regényben, a mely nem vall VII. Edvárdra.) S mikor a király ellen merényletet követnek el: Lotys megmenti a királyt csak azért, mert rendkívül hasonlít az imádott Pasquin Leroyhoz, az egyetlen emberhez, akit Lotys igazán szeretett s félrelöki a merénylőt, aki tört akar döfni a király szívébe. A naivság netovábbja az az epizód, mikor az összeesküvők sorsot huznak, hogy ki ölje meg a királyt, s a sors éppen Pasquin Leroyra, azaz magára a királyra esik. S a király meg is akarja tartani az esküjét: magára lö, de a pisztolyt félrelöki megint csak Lotys, a reménytelenül szerelmes irónő.

Ezután egymást érik a regényben a nagy események: a király manifestumot bocsájt ki, amelyben szociálistának vallja magát s ajánkozik a nép vezéréül Peoussé-Chamberlain ellen; néplázadás, kormányválság, a parlament fölcsúszása, a trónörökös morganatikus házasságának kihirdetése és elismerése rohamos gyorsasággal következik be s csakhamar véget vet a regénynek is egy fantasztikus tragédia. Thord féltékeny a királyra s agyonlővi Lotyst, az irónőt s kinek az az utolsó kívánsága, hogy ne temessék el, hanem tegyék hajóra s a hajót bocsássák szabadon a tengeren. A halottat a kikötőbe elkiséri a király is; a királyné a palotája ablakából nézi végig a menetet. Mikor a hajót a nagy sokaság szeme láttára elbocsájtják a tengeren, csak egy élő embert látnak a hajón: Thordot, aki elkiséri szerelmét — a halálba. Künn a tengeren egyszerre csak fölbukkan a hajón — a király. Thord meg akarja ölni, de a király megelőzi őt s föbe lövi magát. Holttestét egy hullám lesodorja a hajóról s a kormánytalan hajón Thordot holt kedvesével tovább viszi a szél, a biztos megsemmisülés felé.

Ez VII. Edvárd király regénye, melyben van egy kis valóság és töménytelen sok fantázia. Valószínű, hogy éppen VII. Edvárd olvasta legnagyobb érdeklődéssel e fantazmagóriát, mert neki Corelli kisasszony már régtől fogva a legkedvesebb írója.

A Földi hatalom a Budapesti Hírlap kiadásában jelent meg s 3 koronáért kapható minden hazai könyvesboltban és a könyvkiadóhivatalban (Budapest, VIII., József-körút 5.)

veszszük, hogy alig virrad, máris alkonyul. A kalendárium enyhitő pihenésként mutat nekünk egy-egy piros betűs ünnepnapot, mikor kivonhatjuk magunkat a kenyér után való örült hajszából s erőt meríthetünk magunknak az újabb küzdelmekre. Alighogy elfeledtük a tavaszi ünnepek egyik legszebbjét, — husvétot — már reánk köszönt a nyárelő hasonlatosképen szép és magasztos ünnepnapja, pünkösöd. A Szent-Lélek eljövételének emlékeztető ünnepeljük holnap s bizony ránk fér a magunkba szállás most és minél gyakrabban.

A róm. kath. plébánia-templomban a pünkösdi istentiszteletek sorrendje a következő:

Vasárnap: 7 órakor csendes mise, német prédikációval. Tartja Schipper János kaplán, 1/2 9 órakor csendes mise magyar prédikációval. Tartja Szabó Ferenc apát-plébános, 1/2 10 órakor, ha az idő megengedi, a nagytéren csendes mise a hadastyán-egylet jubileuma alkalmából. 10 órakor ünnepélyes nagy mise német prédikációval; tartja Brunner Jakab.

Hétfőn: 7 órakor csendes mise német prédikációval, 1/2 9 órakor csendes mise, 10 órakor nagy mise magyar prédikációval.

Az ev. ref. templomban Szalay József lelkész tart holnap pünkösöd vasárnapján d. e. 9 órakor isteni tiszteletet Urvacsora osztással és pünkösöd hétfőjén szintén d. e. 9 órakor. Azonkívül isteni tiszteletet tart pünkösöd vasárnapon d. u. 3 órakor Törökbecsén, hétfőn délután 3 órakor Tor.-Erzsébetlakon.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Balazs Ignác girálti adóhivatali gyakornokot a pancsovai kir. adóhivatalhoz adótitkárré ideiglenes minőségben kinevezte.

— **Esküvő.** Verseczen tegnap vezette oltárhoz Szekeres Zoltán városi rendőrfőkapitány, nagyszredistyei Lazarovics Sándor Olga kisasszonyt, néhai Lazarovits volt temesmegyei főispán és nagybirtokos kiváló műveltségű leányát. A polgári összeadást, melynél tanukul a vőlegény barátai dr. Bolla Gyula ügyvéd és Kosztics Iván Temes-Béga társ. szakaszmérnök szerepeltek, Kozárovics Ivan helyettes polgármester teljesítette, míg az egyházi esketést Lászlóffy László apát-plébános végezte. A nászvendégek sorában láttuk báró Bienerth Richard osztrák közoktatásügyi osztályfőnököt, annak nejét szül. Lazarovits Ankat, Vetter von der Liliés Melanie grófnőt, bajsai Zakó Milán Pancsova és Versecz t. h. j. felruházott városok főispánját, báró Hauser Károly és borbai dr. Gyertyanffy Jenő főszolgabírákat, Kosztics Iván és nejét stb. Az egyházi esketés után a díszes vendégeregere a verseczi jó hírnevű Baross szállodában dus lakoma várt, melynél Zakó Milán főispán remek és megható felköszöntőt mondott az új házaspárra, kiket ez alkalomból számosan üdvözöltek.

— **A nagybecskerekeli új törvénykezési palota.** Megirtuk már, hogy az igazságügyminiszter Nagybecskerekén új törvénykezési palotát akar építeni. Az építkezés költsége már szerepel is az állami beruházásokról szóló törvényjavaslatban, a mely szerint a törvénykezési palota építésére 620 ezer korona van előirányozva.

— **30 éves jubileum.** Román-Écskán szép ünnepély folyt le folyó hó 27-én. E napon töltötte be Kolosváry Kiss Ferenc bégai m. kir. felügyelő 30 évi állami szolgálatát. Az ünnepély kezdetén Szalay József nagybecskerekeli ev. ref. lelkész tartott házi istentiszteletet, mely alkalommal hálaadással és könyörgéssel fordultak a nagy számban összejötték az Urhoz. Azután Molnár községyi jegyző mondott szíves üdvözlőt. Majd az ezt követő barátságos ebéden Knyaskó Lajos igazgató köszöntötte fel szép szavakkal az ünnepeltet s kedves jó nejét. Az ünnepélyen jelen volt Ecska intelligenciája a különböző lelkészekkel egyetemben s azonkívül Nagybecskerekéről dr. Nagy Dezső családjával és több polgári iskolai és felsőkereskedelmi tanár.

— **A Béga hajózatóvá tétele.** Az állami beruházásokról szóló törvényjavaslatban, melyet Lukács László pénzügyminiszter tegnap előterjesztett a képviselőház elé, — a Temesbégavölgy ármentesítési munkálataihoz az 1902. évi XXII. törvénycikk 2. §-a szerint az államkincstár által fedezendő hozzájárulásra 4,900,000 kor. (1902. évi XXII. törvénycikk 9. §-a) és a Béga-csatornáknak Nagybecskerekeltől Temesvárig hajózatóvá tételére 3,722,000 kor., összesen 8 millió 622 ezer kor.

— **Eljegyzés.** Réczey Ödön az Orsz. közp. hitelszövetkezet hivatalnok, Réczey Gyula nyug. máv. főfelügyelő és neje szül. Endrődy Anna fia, eljegyezte Hanzely István és neje szül. Stutz Lujza kedves leányát, Irénkét Budapesten.

— **Az alispáni helyettes köszönete.** Dr. Vincze Erő főjegyző a vármegye tisztikarának, segéd és kezelő személyzetének, a m. kir. áll. építészeti hivatalnak és a m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőségeknek alispáni helyettesi működése alatt tanúsított ügybuzgalmukért és működésükért a „Hivatalos Mellékleten” közölt 17871/1903. számú körlevelében köszönetet mond.

— **Gazdasági tanfolyam tanítók számára.** A földmívelésügyi miniszter a gazdasági ismételőiskolák vezetésére hivatott néptanítók gazdasági kiképzése céljából július hó 15-től augusztus 10-ig az adai, algyógyi, csákvári, békéscsabai, hódmezővásárhelyi, jázberényi, karcagi, kecskeméti, lugosi, szerb nagyszentmiklósi, rimaszombati, szabadkai és pápai földmívelőiskolákban 20—20, összesen 280 tanító számára négyhetes tanfolyamot rendez. A tanfolyam tartamára minden tanító 100 korona átalányban részesül, amelyből összes költségei fedezendők. A tanfolyamra oly tényleg alkalmazott tanítók vétetnek fel, kik még ily tanfolyamot nem végeztek. A felvétel iránt június hó 10-ig az illető vármegye kir. tanfelügyelőjénél jelentkezhetni.

— **Halálozás.** Szabó László megyei írnok hosszabb szenvedés után tegnapelőtt délután 34 éves korában meghalt. Az elhunytat ma délután 4 órakor temetik el.

— **A kereskedő ifjak ülése.** A nagybecskereki kereskedő ifjak egyesületének választmánya ma délelőtt ülést tartott, a melyen elhatározták, hogy a holnapután megtartandó júnialisti kedvezőtlen idő esetén jövő hó 11-dikén fogják megtartani, a miről a közönséget a kellő időben értesítik. A választmány ezután Zsarkovics Emilt, ismert nemzetgazdász az egyet tiszteletbeli tagjául megválasztotta. Az üresedésbe került jegyzői tisztségre egyhangulag Preisz Bélát választották meg.

— **A „Művezetők Országos Szövetsége”-nek ünnepe.** Hat esztendeje annak, hogy a hazai gyárak és ipartelepek művezetői egy olyan intézmény létesítése céljából szövöttek, mely őket akkoriban, ha munkaképtelenné váltak, állandó évi segélyben részesítse, az elhunyt tagok özvegyeit és árváit gyámolítsa, istápolja, a rossz viszonyok közé került tagtársakat támogatja, a szakképzést szaklap útján fejleszse stb. Az intézmény a „Művezetők Országos Szövetsége” címmel és az ennek tulajdonát képező „Művezetők Lapja” jó hírnevű szaklappal meg is alakult, de nagy akadályokkal kellett a vezetőknek megküzdniök, hogy azt életképesse tegyék, mert a már régebben itt működött ausztriai (bécsi és reichenbergi) intézmények nagy tért foglaltak akkorig el. Az akadályokat mind ennek dacára sikerült a fíradhatlan vezetőségnek leküzdeni és hála a hazafias érzelmű hazai művezetőknek, a szövetségnek ma már több mint kétezer (2000) tagja és több mint száz ezer korona vagyona van, s csak nemrégiben alakult meg a szövetség nagybecskereki fiókja is. Ezt a momentumot ünnepelte meg a szövetség május hó 16-án, még pedig úgy, hogy az ünnepen az országban élő összes szövetségi tagok részt vehettek. Valamennyi egyesület egy és ugyanazon a napon ünnepel és valamennyi helyen pontosan 9 órakor állott fel az ünnepi szónok és mondotta el ünnepi beszédét. A szövetség ezen ünnepét, mint fejlődésének első hatáskörét ünnepelte meg, melynek már is nemes tettekben gazdag időkre tekint büszkén vissza. Tetemes azon tagok száma, kiket szorult helyzetükben felsegített, kenyérhez juttatott és legió a hálálkódó levelek száma, melyek az elhalt tagok özvegyeitől erednek. A „Művezetők Lapja”-ból pedig, mely magyar és német nyelven jelenik meg, a külföldi szaklapok gyakran vesznek át szakcikkeit.

— **A csoportosítható menetszelvény-füzetek.** A magy. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesülés szerint a f. évi június hó 1-től az általános körutazási személyforgalomban következő újtársak lépnek életbe és pedig: 1. A 3000 kilométeren túl terjedő utazásokra szóló csoportosított szelvényfüzetek érvényessége 90 napra kiterjesztetik. 2. Az összes csoportosítható menetszelvényekkel az utazás az állomásfőnöknél való jelentkezés mellett bármely közbeeső állomáson egyszer és azonkívül a Budapestet át szóló menetszelvényekkel Budapesten, az érvényességi tartamon belül tetszés szerinti időre felbeszakítható. 3. A fentjelzett időponttól kezdve csoportosítható menetszelvények ugy az összes francia, mint az összes olasz vasutak vonalaira is összeállíthatnak, illetve kiadatnak. Bővebb felvilágosítás nyerhető a magy. kir. államvasutak központi városi menetjegy irodájában (Budapest IV. Vigadó-tér 1. szám.)

— **Iparkiallítás Zsolnán.** Zsolna sokágu külső és belföldi kereskedelmi vonalnak csomópontja. A rendkívüli forgalom, a város határszéli fekvése s ezek következtében az a páratlan lendület, mely egy évtized alatt 8 virágzó gyárnak adott életet, egyenesen parancsolták Zsolnán az iparkiallítás

létesítését. Mint a kiállítás rendező bizottsága közli, a zsolnai posztó-, takaró- és plüss-gyárnak már fölépült külön pavillonjában művészies elrendezésben lesz látható mindaz a textil-ipari termék, melyet a gyár a hazai közönségnek nyújt. A rózsahegy határos textil-gyár is külön pavillonban lesz képviselt egy maga 8 szövőszékét állít be. Az eddig beérkezett nyitra- és trencsénmegyei kézimunkák, varottasok kiállításában sokoldalúság és ügyesség, a színek megválasztásában pedig jó ízlés ismerhető föl. Ami a stílust illeti, a tiszta szláv motívum mellett gyakori a magyar-szláv jelleg, sőt a tisztán magyar is előfordul. Minden jel arra vall, hogy a fölvidék nyara rendkívül mozgalmas lesz. Ebben a Zsolnához, a gyakori közlekedés és kitűnő összeköttetésénél fogva mind közel eső fölvidéki világhírű kirándulóhelyek és fürdők mellett (Csorbai tó, Tátrafüred, Bártfa, Trencsén-Teplie, Pöstyén, Rajecfürdő, Stubnya, Szliács stb.) hatalmas része lesz a honi ipar föllendítését szolgáló minden tekintetben csábító zsolnai iparkiallításnak, mely augusztus 1-én nyílik meg s szeptember 15-ig tart.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbban a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Milenov Károly, gk. földmives és Martinov Lyubica gk. — Janeczer Ferenc, rk. cipész és Holz Margit rk. — Zanay Mihály, rk. földmives és Takács Julianna rk. — Kesanszky Szvetiszláv, gk. kereskedő és Dankul Nésa gk.

Szültettek: Erdélyán Szvetozár, gk. földmives, fia. — Zima Albert, rk. kormányos, fia. — Popov János, gk. cipész, leánya. — Csókás György, rk. napszámos, fia. — Török Albert, rk. földmives, fia. — Machalek János, ág. ev. szabó, fia. — Kalapis Sebestyén, rk. cipész, leánya. — Ninkov Tima, gk. napszámos, leánya. — Mirkov Lázár, gk. m. kir. honvéd, leánya. — Relyin Áron, gk. cipész, leánya. — Schmidt Gáspár, rk. szatócs, fia. — Horváth János, rk. kőműves, fia. — Kozlovacsy Milos, gk. napszámos, leánya. — Czerna Tóbiás, rk. napszámos, leánya. — Gruin Krisztina, gk. napszámosnő, leánya. — Czaf Károly, rk. pénzügyi irodatiszt, fia.

Halálozások: Erdélyán Szvetozárné, szül. Fank Dafina, gk. 22 éves napszámosnő, vajudó ránggöres. — Molnar Rozália, rk. 4 hónapos, göresök. — Czveity István, gk. 13 éves, tüdővész. — Lukács Mihály, szül. Wittmann Katalin, rk. 59 éves, billentyűk elégtelensége. — Milenov Miláné, szül. Supiczin Krisztina, gk. 37 éves napszámosnő, tüdővész. — Özv. Turós Andrásné, szül. Kapás Róza, rk. 67 éves, aggkór. — Amend Gyula Károly, rk. 3 éves kereskedő fia, heveny veselő. — Gardinovaesky Jánosné, szül. Mircs Katalin, gk. 69 éves, gutaütés. — Ostye Ádám, rk. 53 éves napszámos, tüdővész. — Fischer János, rk. 23 éves földmives, tüdővész. — Mirmirsky Vladimír, szül. Pivarszky Flóra, gk. 58 éves napszámos neje, gutaütés. — Lambity Kovinka, gk. 2 hónapos, ránggöres. — Morajka Vidoszava, gk. 8 napos, életgyenge. — Biacsi Ferenc, rk. 70 éves földmives, aggkór. — Braun Vilmos, rk. 49 éves pénzügyi tanácsos, tüdővész. — Krpuessin István, gk. 38 éves ügynök, tüdőgyulladás. — Özv. Bali Andrásné, szül. Gyöngyössy Katalin, rk. 68 éves, gyomorrák. — Ferdinándy András, rk. 68 éves földmives, tüdőhurut.

— **Visszaézés a vasuti jegyekkel.** A MÁV. igazgatósága közli: A vasuti menetjegyekkel ismételtelen történt számos visszaézés szükségessé tette, hogy a jegyeknek és az ezekhez tartozó egyéb igazolványoknak ellenőrzését fokozottabb mérvben oly módon foganatosítsassuk, amint ez a külföldi vasutaknál történik. E célból az üzlet-szabályzat 21. §-ában, illetve annak II. póthatározmányában foglalt rendelkezések alapján érdekelt közegeinket, ugyint a kapusokat, jegyvizsgáló kalauzokat és általában az ellenőrzőket szigoruan utasítottuk, hogy az utazó-igazolványoknak, és pedig ugy az egyszeri utazásra szóló, mint az időszakos vagy állandó érvényűvel bíró (szabad bérlet stb.) jegyeknek előmutatását a várótermekbe, illetve a pályaudvarra való belépésnél és utközben a vonatokban mindenkitől kivétel nélkül feltétlenül követeljük, továbbá elrendeltük, hogy mindenkor megköveteljük azt, miszerint az utasok a pályaudvarok elhagyása előtt a további utazásra már nem érvényes utazó-igazolványokat a jegyszedőknek átadják, a további utazásra szükséges jegyet pedig mutassák fel. — Annak megemlése mellett, hogy e tekintetben a külföldön is hasonló szigorú intézkedések állnak fenn, az utazó közönséget egy alkalommal már a napilapok útján figyelmeztettük; minthogy azonban eme figyelmeztetés dacára ellenőrző közegeink az utazó közönség részéről mind sürűbben megújuló ellentállással találkoznak, új-ból figyelmeztetjük és kérjük az utazó közönséget, hogy a menet igazolványt idővesztés és egyéb a menetjegy előkeresésével járó kellemetlenség kikerülése végett saját érdekében kéznél tartani és közegeinknek a menetjegy előmutatására irányuló kötelező felhívásának ellenvetés nélkül megfelelni sziveskedjék.

Mily bajban szenvedő fordul az eredmény legnagyobb kilitásaival a Ferenc József keserűvíz természeti gyógyerejéhez? óriási tömege az a dolgozó emberiségnek, akár szellemi vagy kézi munkával foglalkozzék, melynek visszás, reakényszerített életmódja folytán akár az emésztésben, akár egyáltalán a legfontosabb szervekben érzett zavarok miatt panaszra van oka. De azon szegény gazdagok is, a kik az asztal örömeiből nagyon sokat élveztek, s ezért elhajasodással fenyegetettek, mindig a biztos, bélürüléseket hatványozó Ferenc József keserűvízhez menekülnek. Ez esetekben elődeinknél részben növényi, részben műleges könnyebbítő szerek, s ezek közt nem ritkán igen költségesek voltak kéznél. E szerek gyakran valamelyes gonosz következménnyel, káros visszahatással voltak összekötve. A Ferenc József keserűvíz e szereket természetesen, erőteljesen oldó ereje folytán oly zavaroknál, melyek vérbőség és emésztési hibák folytán jöttek létre, tulzárnyalta már. Mint normális adag elégséges egy boros pohár = 150 grammnyi vízzel, reggel éhgyomorral; a víz hőmérséklete ne haladja meg a 13 R. fokot, de ajánlatos külön köresekben az orvos urak tanácsát igénybe venni. Bár milyen különbözők is a szenvedések, melyekkel a természet az ő kedvencét, az embert meglátogatja, egyuttal kevés megbetegedésre alkotott olyan könnyű különleges gyógyeszközt, mint a milyet a Ferenc József ásványvíz képez, mely általános kedveltsége és használata miatt most már mindenütt, még távoli világrészekben is, könnyen megszerzhető.

Csodálatos azon eredmény, melyet a t. hölgyek a Balassa-féle valódi angol ugorkatej használatával által elérnek. Néhány nap után eltűnt az arcbrórról szeplőt, pattanást és egyéb bőrbajt, kisimítja a ráncokat és redőket az arcbrórtól, finommá varázsolja. A párisi és bécsi kiállításokon kitüntetett szer, mely rövidesen nálunk is mint Angolországban az összes szepitőszerek kisoritja. Egy üveg ára 2 korona, hozzávaló valódi angol ugorkaszappan 1 korona és pouder 1 kor. 20 fill és 2 korona. Postán küldi Balassa K. gyógyszerháza Temesvár. Kapható minden gyógy-szertárban. (3)

Irodalom.

* **Arany János-Társaság Temesvárott.** Emlegettük, hogy Temesvárott Dénes Károly kir. s. tanfelügyelőnek meghívása folytán Temesvár tollforgató férfiai összegyűltek az ottani múzeum képtártermében s kimondották, hogy Temesvárott Arany János-Társaság címen irodalmi társaságot alapítanak. Az értekezlet akkor az összehívó által szerkesztett alapszabályok folytatolagos megvitatását tegnap délután 5 órára halasztotta. Az értekezleten ismét szép számmal jelentek meg Temesvár iróemberei s Berecz Ede tanítóképezdei tanár korelnök elnöke alatt folytatták a multkor abbamaradt vitát az alapszabályok megállapítása felett. A társaság a megállapodás szerint július és augusztus hó kivételével havonta felolvasó üléseket fog tartani, a melyeken a közönség is jelen lehet. A felolvasó ülés után mindig zárt ülés tartatik, melyen belső ügyeket vitatnak meg. A pártoló tagok és vendégek szintén felolvashatják műveiket előzetes bírálat után. A társaság minden évben március hó 2-án, Arany János születése napján, Temesvárott, esetleg Délmagyarország valamely más városában is, nagygyűlést tart, mely a jelek után itélve mindig irodalmi esemény-számba fog menni. A közönség ezen nagygyűlésen szintén megjelenhetik. A társaság tisztviselői kara elnökből, másodelnökből, főtitkárból, titkárból, pénztárosból és jogtanácsosból fog állani. Az esetleges feloszlás után a társaság vagyona Temesvár s. kir. város törvényhatóságára marad, mely azt alapítvány-képen fogja kezelni s kamatai magyar irodalmi célokra lesznek fordíthatók. Elhatározta még az értekezlet, hogy a megvitatott alapszabályokat korelnök a jegyzővel egyetértve a m. kir. belügy-miniszteriumba jóváhagyás végett terjessze fel. A felterjesztés előtt az alapszabályok még egyszer revizió alá kerülnek.

* **Új módszerű olvasás-tanítás.** Egyes pedagógusok szerint az irva-olvasási módszer napjai már meg vannak számlálva s következnek a fonomimikai módszer. A módszernek már meglehetősen irodalma van és több ABC-és könyv is jelent meg. Újabbban Horváth Lajos és Nemes József kassai községi tanítók szerkesztették ilyen ABC-és könyvet. A könyv négy részből áll. Már az I. részben is, a hol a hangutánzások meséit és kézelejt feltűntető képeket, ugyszintén a fonomimikai előgyakorlatoknál használt VIII. olvasótáblát vettek föl, a szerkesztők szerint lényegesen megkönnyítik a tanító és tanuló munkáját. Az olvasótáblákat a szerzők kiegészítették olyan szavak fölvetelével, melyek két mássalhangzóval kezdődnek. A II. részben a kisbetűk sorrendjét az „i” nyitja meg, a többi pedig oly sorrendben következik, hogy az egymáshoz hasonlóknál minél távolabb álljanak egymástól. Ebből a nyomatott alakot közlik, mivel azt a gyermek az előgyakorlatokból ismeri s ennél olvasási anyagot is bővebben adnak, az írott anyagnál eleinte csak

annyt, mint a mennyi az irás begyakorlására szükséges és a mennyi a már ismertett betűből összeállítható volt, de később az írott anyagot is fokozatosan bővítik. Ezen beosztással a szerzők a fonomikai módszer és az ABC-és könyv között észlelt hézagot akarják megszüntetni. A III. részben a nagybetűket csoportosan ismer-tetik s azok két-három hét alatt elvégezhetők. A IV. részben az olvasás begyakorlására bő anyag található az olvasmányokban, ezek egy-részt a beszéd- és értelemgyakorlatokat támog-atják, másrészt a szív és erkölcs nevelését előmozdítják. Közbe-közbe Pósa gyönyörű gyer-mekversei váltogatják egymást. Az egyes olvas-mányok más és más alakú betűkkel vannak szedve. A szerzők könyvükben a vallás- és közok-tatásügyi m. kir. miniszter által kiadott helyes-írást alkalmazták, továbbá az olvasási részbe egy alkohol ellenes olvasmányt is vettek föl. A magunk részéről úgy látjuk, hogy a könyv tanítása szerinti fonomikai módszer téves, sőt egyes részeiben abszurd. A könyvet tanításra alkalmasnak nem tarthatjuk, legfőlegb tanulmányozásra ajánlható. A könyvet egyébként Maurer Gyula kassai könyvkereskedő adta ki s ára 40 fillér.

TÁVIRATOK.

A képviselőház pünkösdi szünete.

Budapest, május 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház ezidei pünkösdi szünete csak négy napra terjed: ma, vasárnap, hétfő és keddre. Szerdán a Ház már ülést tart, a melyen folytatni fogja a miniszterelnök jelentésének tárgyalását.

Liptómegeye az obstrukció ellen.

Budapest, május 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Liptószentmiklósról táviratozzák. Liptóvármegye a mai köz-gyűlésen elhatározta, hogy feliratot intéz a törvényhozáshoz az obstrukció ellen.

A pápa a horvát zavargások ellen.

Budapest, május 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Zágrábról táviratozzák: Posilovic zágrábi érsek, aki legutóbb Rómában járt és a pápánál volt, tegnap visszaérkezett Rómából. Az érsekhez közel-állók határozottan beszélnek, hogy a pápa kijelentette volna, hogy legközelebb enun-ciációt fog kiadni a horvát mozgalom ellen.

A horvát zavargások.

Budapest, május 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Zágrábról jelentik: A zavargó vidékekre kihirdetett statárium el-vette a kedvét a horvátoknak a további zavargásoktól és különösen a Fiume kör-nyékén levő községekben három nap óta a legkisebb rendzavarás sem volt. Az itteni tüntetők ellen megindított vizsgálatokat még nem fejezték be s a statáriális bíróság csak a jövő héten hirdeti ki az ítéleteket.

Az aradi gyermekmenhely alapkövetétele.

Budapest, május 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Aradról táviratozzák: Ma volt az aradi áll. gyermekmenhely alapkövetételenek az ünnepe. Az ünnepen, mely déli fél 1 órakor folyt le, a hivatalos személyiségeken kívül nagy közönség vett részt.

A forrongó Balkán.

Budapest, május 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A Balkánról újabban meg-nyugtató hírek érkeznek. A forrongás a legtöbb helyen szűnőben van, úgy, hogy több vidéken az erélyes rendszabályokon enyhíteni lehetett. Általában azt hiszik, hogy a bolgár kormány közbelépett volna a bolgár propagandáknál s ezeket akciójuk-nak megszüntetésére bírta.

Móricz Pál temetése.

Budapest, május 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A szerdán elhunyt Móricz Pál volt képviselőt tegnap délután 4 órakor temették el Berettyóújfalun nagy részvét mellett.

Szökevény pap.

Budapest, május 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Turócszentmártonból jelentik, a handlovi plébános hitelezői elől gazdaszonyával Amerikába szökött s utraivalól 8000 koronát el-vitt a templom pénztárából.

Budapesti gabonátözsde.

Budapest, 1903. május 30.

A készárúüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilős	50 kilogr. ára		kilős	50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki uj	76	7.70	7.80	80	8.—	8.15
Pestvidéki uj	76	7.55	7.70	80	7.95	8.05
Bánsági uj	76	7.50	7.65	80	0.—	0.—
Bácskai uj	76	7.55	7.85	80	0.—	0.—
Rozs uj	elsőrendű	70—75		6.75	6.85	
	másodrendű	—		6.65	6.70	
Árpa	takarmány	60—62		5.90	6.10	
	égetni való	62—64		5.70	5.80	
	sörtőzésre való	64—66		0.—	0.—	
Zab	—	39—41		6.10	6.20	
Tengeri	bánsági	—		6.25	6.50	
	másnemű	—		6.50	6.60	

Határidő-üzlet.

Budapest, május 30. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak meglehetősen szilárdak. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (júliusra)	7.58	—
Tengeri (májusra)	6.32	—
Rozs (októberre)	6.61	—
Zab (októberre)	5.50	—

Felelős szerkesztőnk távollétében a szer-kesztésért felelős: SOMFAI JANOS.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Ervényes 1903. május hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 23 p.
Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunárra: reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

Nyilttér.)*

Robitschi étvágyat gerjeszt, ———
templom- elősegíti az emésztést és
forrás szabályozza az anyagcserét.

Magyarországi főraktár:
Hoffmann Jozsefnél Budapest, Báthory-utca 8.

332/c—2.1

* Az a nyelvtől kezdve nem vállal felelősséget a szerk.

Tarras község előjárósága.

860/1903. sz.

462—3.3

Pályázati hirdetmény.

A Tarras községben megüresedett községi végrehajtói állásra ezennel pályá-zat hirdettetik és felhivatnak az állást el-nyerni óhajtok, hogy eddigi alkalmaztatá-sukat és erkölcsi magaviseletüket igazoló okmányokkal felszerelt, sajátkezüleg irt pályázati kérvényeiket Tarras község elő-járóságához folyó évi június hó 10-ig nyujt-sák be.

Az állás folyó évi június hó 15-én elfoglalandó.

Javadalmazása áll a befolyandó összes végrehajtási díjjakból, mely összegből azon-ban a lemondott végrehajtónak előlegezett 200 korona a községi pénztárnak vissza-terítendő.

A szerb nyelv birása feltétlenül szük-séges.

Tarras, 1903. évi május hó 23-án.

A község előjárósága.

12.443/I. 1903. sz.

Magyar kir. államvasutak.
Zágrábi üzletvezetőség.

Ajánlati felhívás.

A m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezető-sege az 1903. évben, kedvező egységárak elérése esetén pedig az 1904. és 1905. évben évente szükségelt mintegy 3000 kgr. fagygyu szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A szállítás a 122.291/96. sz. általános és a fagygyura vonatkozó 39.986/92. sz. különleges szállítási feltételek értelmében eszközözendő. Ezen feltételek a magy. kir. államvasutak bármely üzlet-vezetőségének anyag és leltárbeszerzési osztálya-ban a hivatalos órák alatt megtekinthetők, azok árának előzetes beküldése mellett pedig a m. kir. államvasutak központi nyomtatványtáránál (Buda-pest, Andrássy-ut 73—75) megszerezhetők, illetve 20 filleres bélyeg beküldése ellenében posta útján is megkaphatók. Az általános szállítási feltételekért 50, a különleges feltételekért pedig 30 fill. készpénzben küldendő be. Az ajánlatok az e célra szolgáló és bármely üzletvezetőség általános osztályában megkapható ajánlati ür-lapokon teendők.

Az ajánlatok 1 koronás okmánybélyeggel ellátva és aláírva, a borítékban a rendes címzésen kívül alkalmazandó még következő felirattal: „Aján-lat 12443/903. számhoz“ f. évi június hó 15-ig a m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetőségének I. osz-tályánál déli 12 óráig átadandók, vagy posta útján megküldendők. Az ajánlatok feletti döntés és határozathozatal a benyújtás napjától számítandó 14 nap alatt fog eszközöltetni.

Bánatpénzül az ajánlott anyag értékének 5%-ka készpénzben, vagy állami letétekre alkal-mas értékpapirokban az ajánlat benyújtási határ-idejéig a m. kir. államvasutak zágrábi gyűjtőpénz-táránál leteendő, miről ajánlattevőnek letéti je-gyet fog kiszolgáltatni, mely azonban az ajánlat-hoz nem csatolandó.

Elkésve érkezett, továbbá távirati és pótaján-latok, valamint olyanok, melyeken javítás, vagy vakarás észlelhető, avagy melyekhez az előirt bánatpénz nem érkezett be, figyelembe nem fog-nak vétetni.

Zágráb, 1903. május hó 11.

Az üzletvezetőség.

(Utánnymás nem díjaztatik.)

8760. szám 1903.

Magy. kir. államvasutak.
Üzletvezetőség Debrecen.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak alulírott üzlet-vezetősége pályázat útján biztosítani kívánja 1903. évi július 1-étől három egymásután következő évre azon egyenruhákat, a melyeket hivatalnokai szolgálat közben viselni tartoznak.

Az ajánlatok 1903. évi július hó 1-ig, a bánat-pénzek az ezt megelőző nap déli 12 órájáig küldendők be alólírott üzletvezetőséghez.

A pályázatra vonatkozó részletes szállítási feltételek az üzletvezetőség anyag- és leltárbeszer-zési ügyosztályában megtekinthetők vagy posta útján megrendelhetők. Posta való szállítás esetére a 20 fillér postaköltség beküldendő.

Debrecen, 1903. május hó 13-án.

Az üzletvezetőség.

(Utánnymás nem díjaztatik.)

Legkedveltebb, legtökéletesebb
aroztisztító és szépitő szerek: **AKÁCIA** KRIEGER-féle -CRÉME 2 kor. -PUDER -SZAPPAN

Főraktár:
KORONA GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, CALVIN-TÉL.
Törvényesen védett.

ELSŐ MAGYAR
Gépgyár
részvénytársulat
Budapest, VI. váci-ut 19.

2500 gépcseplő: 100 000
késlelt és
különb. kisebb g. gép Usamban.

Malombermészekre
KÖLÖN SZAKOSZTÁLY.
Kívánatra árjegyzéket ingyen és
bérmentve küld.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Előrangú kénes hévízi gyógy-
fürdő, páratlan gőzfürdővel,
legmodernebb iszapfürdővel,
pompás ásványvíz-aszodákkal,
kő- és kádfürdőkkel.
200 kényelmes lakosztóval.
Prospektus kívánatra ingyen
és bérmentve.

KATZER
szücsmester,
udvari szállító
Budapest, VI., Ó-utca 44.

Szörmeáru az egész
világon elterjedtek és
elsőrangúak.

GUMMI
és
HALHÓLYAG
tucatzaja 2, 4, 6, 8, 10 kor. és
feljebb, a világ legjobbjai, titok-
tartás mellett, utánvétellel, vagy
a pénz előzetes beküldése után
küldi a szakma
legelső rangu
cragé:
REIF J.
specialista, Bécs,
Brandstätte 3.
Árjegyzék
ingyen.

Modern
BUTOR.
Óriási választék
háló-, ebéd-, szalon- és
uri-szoba-butorkban.
Ülőbűt mint tiszta
NEMES és LENGYEL
butoriparosoknál
BUDAPEST,
IV., Kecskeméti-utca 6. sz. I.

CZIMEK bármely országból és
szakmából, ajánlatok szét-
küldése és úsl. összeköttetések lé-
tesítése odjából (postailj juttatással)
ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI
Nemzetközi Czimirodájában
Budapest, V., Nádor-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és bérmentve.

A torok, tüdő,
száj és fogak
legjobb védője az
OSAN

Felülmúlja az eddig ismert összes fogszerekét.
OSAN-szájvíz-esszencia 88 kr., OSAN-kegpor 44 kr.
Czerny-féle keleti a legjobb és legkedveltebb
szépitő-ázer
kegpor 1 frt. Ehhez
balzsamszappan 30 kr.
Frilich Ferd.-féle Napraforgó-szappan 50 és 35 kr.
a legjobb és legolcsóbb
hajfestő-ázer sötétbarna,
barna és fekete. Ára frt 2,50

RÓZSATEJ
Janningene

Prospektus ingyen és bérmentve küld:
Czerny J. Antal, Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6.
Külföldre London, Paris, Brüssel, Konstantinápoly stb.
Raktáron egyaránt, ill. szertárakban sít.

RÖSER
TANINTÉZET
Budapest, VI., Arad-utca 10.

ALAPITTATOTT 1853.

Nyilvános polgári iskola 10-14 éves
ifjak részére. — Felsőbb kereskedelmi
iskola 14-18 éves ifjak részére. —
Neveld. intézetek bennlakó növendékek
részére. Bizonyítványai államnévelési
szek és az egyetemi önképzőre jog-
sítanak. — Bővebb felvilágosítást
ingyen ad
Röser János, igazgató.

INTERNATIONAL
SZÖRVEZTŐ
néhányzori használat után az arccról és
kérről a szört eltávolítja. Egy tégely 6 K.
Főraktár: Dr. Kovács Ernő gyógyszerár
Budapest, Gyár-utca 17.
Megjelenet „Toilette-fittok” ingyen.

SANTALEGGER
Fiatal embereknek orvosilag ajánlott szer. Ára 3 korona.
NÁDOR GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-körút 17.

A KISBIRTOKOSOK
ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE
BUDAPEST, V., GÉZA-UTCA 2.

300 koronától kezdve ad törlesztéses zálog-
level-kölcsönöket, melyek után
teljes készpénzfizetéssel: 2 1/2-3% levonással:
50 évre a tőke évi 5.70%-a 50 évre a tőke évi 5.20%-a
33% : : : 6.50%-a 34 : : : 6 : : :
22 : : : 8 : : : 25 : : : 7 : : :
15 : : : 9.80%-a 15 : : : 9.40%-a

fizetendő járadékul a törlesztéssel együtt
Bővebb felvilágosítást
az intézet díjmentesen ad.

LEOPOLD GYULA
Sajt értékekben hirdessen
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54

NEW-YORK
KÁVÉHÁZBAN
(Erzsébet-körút 9-11. szám)
találkozunk.

LE DÉLICE
„LE DÉLICE”
Vergé CIGARETTAPAPIR
Vergé SZIVARKAHÜVELY
MINDENÜTT KAPHATÓ.

Használjon Kerpel-féle
KÉZFINOMÍTÓ
szappant, mely minden kezét
3 nap alatt simit, fehérit, szépit.
1 üveg 90 fillér. Postán 4 üveget
bérmentve küld
KERPEL gyógyszerár,
Budapest, V., Lipót-körút 28.

SCHICHT-SZAPPAN

VÉDJEGYEK:
„SZARVAS” vagy „KULCS”
a legjobb, legkiadósabb és
azért a legolcsóbb szappan.
Minden kártékony vegyülettől
teljesen ment.

Mindenütt kapható!
A bevásárlásnál különösen ügyeljen arra, hogy minden darab szappan a „SCHICHT” névvel és a fent látható védjegyek egyikével legyen ellátva.

(187-40.14)

AMERIKA.
Indulás Havre-ból minden szombaton.
Menetjegyek a francia irány által.
Jó és gyors szállítás.
Kitünő ellátás, a melyben bor és likör is
benne foglaltatik.
Bővebb felvilágosítást nyújt ingyen és bérmentve a
„Französische Linie”
Wien, IV., Weyringergasse Nro. 8. (444-6.2)

Novák J. C., Nagybecskerek.

..... Legjobb kerékpárok.....

..... Javitó műhely.....

Csak elsőrendű kerékpá-
rokat tartok raktáron, me-
lyek a világon és szak-
emberek által legjobb minő-
ségűeknek elismertettek.
„Waffenrad”, „Dürkopp”
„Noricum”
(lánc nélküli kitünő minőség.)
Mindezen gépek szabad-
futóul is berendezhetők.
Motoros kerékpárok
és automobilonok
is kaphatók.

„Turul”-cipőgyár
részvénytársaság
ezelőtt „Mödlingi cipőárú”
Nagybecskerek,
Hunyadi-utca 611.
Herzfeld-féle
ház.

Bámulatosan olcsók, szolidak,
tartósak és erősek cipőárúink.
Legelegánsabb és legújabb facon.
Óriási választék:
Férfi cugos cipő 250 forint és feljebb
Férfi hegyászó (Bergst.) cipő 275 forint és feljebb
Férfi barna hegyászó cipő 350 forint és feljebb
Női cugos cipő 230 forint és feljebb
Női gombos és füzös cipő,
fekete és színes 250 forint és feljebb
Női alkalmi cipő csokorral 1- forint és feljebb
Gyermek füzös és gombos cipő,
fekete és színes 80 krajcár és feljebb
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
Kisebb javításokat ingyen
eszközölünk.

292-20.20

Kiadó lakások

augusztus hó 1-ére, esetleg azonnal a Gizella-rakpart 462. sz. alatt.

I.

Egy utcai lakás, mely áll 3 utcai szobából, zárt folyosó és mellékhelyiségekből.

II.

Egy udvari lakás, mely áll 3 szoba, zárt folyosó, előszoba és mellékhelyiségekből.

Felvilágosítással szolgál

Benkovich Mihály,
gyógyszerész.

57605/903.

Magy. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

Alulírott igazgatóság a magy. kir. államvasutak vonalán 1904. évben, esetleg 1905. és 1906. években szükséges szövött- és rövidárú szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A pályázat tárgyát képező szövött- és rövidárú évi mennyiségeit feltüntetve ajánlati úriap, valamint a szállításra vonatkozó és az ajánlat-tételnél kötelező részletes módozatokat tartalmazó ajánlati felhívás, valamint hazai kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthető és az alulírott igazgatóság „Anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál“ (Budapest, VI. Andrassy-ut 73. sz. II. emelet 48. ajtószám alatt) díjtalanul kapható.

Az ajánlati úrlapon megfelelően kiállított, egykoronás m. kir. okmánybéllyel ellátott ajánlatok, a 90 filléres m. kir. okmánybéllyel ellátott és aláírt ajánlati felhívással együtt lepecsételve legkésőbbben *f. évi június hó 10-ének déli 12 órájáig* a fentemlített szakosztálynál benyújtandók, vagy posta útján odaküldendők.

Az ajánlat borítéka e felirattal látványos el: „Ajánlat 57605/903. számhoz.“

Bánatpénz gyanánt az ajánlandó szövött- és rövidárú egy évi értékének 5%-ka legkésőbbben *f. évi június hó 9-ének déli 12 órájáig* a magy. kir. államvasutak budapesti főpénztárában, akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapírokban leteendő.

Bánatpénz nélkül vagy később benyújtott, valamint az olyan ajánlatok, melyek nem az előírt módon tételnek, vagy a melyek az ajánlandó ajánlati felhívás nélkül nyújtatnak be, figyelembe nem fognak vétetni.

Budapest, 1903. évi május hóban.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Az első Trieszti Cognac párlati intézet (Destillerie) CAMIS és STOCK BARCOLÁBAN TRIEST MELLETT ajánlja belföldi

GYÓGY-COGNAC-ját,

mely francia módszer szerint készült és az általános ausztriai gyógyszerész egyesület kísérleti állomása ellenőrzése alatt áll.

1/4 palack 5 korona, 1/2 palack 2-60
10 palack rendelésénél 10% engedmény.

Kapható Nagybecskereken:

Prandell Rezső és Armbruster József uraknál.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Festői szep

az olyan arc, mely finom, fehér és szeplőnélküli és minden bőrtisztítólanságtól ment. Hogy ezt elérhesük, mosakodjunk naponként

Bergmann-féle liliomtejszappannal

(Védjegy: Két bányász.)

Bergmann és Társától, Drezda és Tetschen a/E. Kapható darabja 80 filléért

Basch Ernő gyógyszerésznél, Nagybecskerek.

359a-30.6

Leszállított árak.

Előrehaladott időny miatt a nálam raktaron levő

női kalapokat
leszállított áron adom el.

Tisztelettel

Tauszig Cecília.

(471-11)

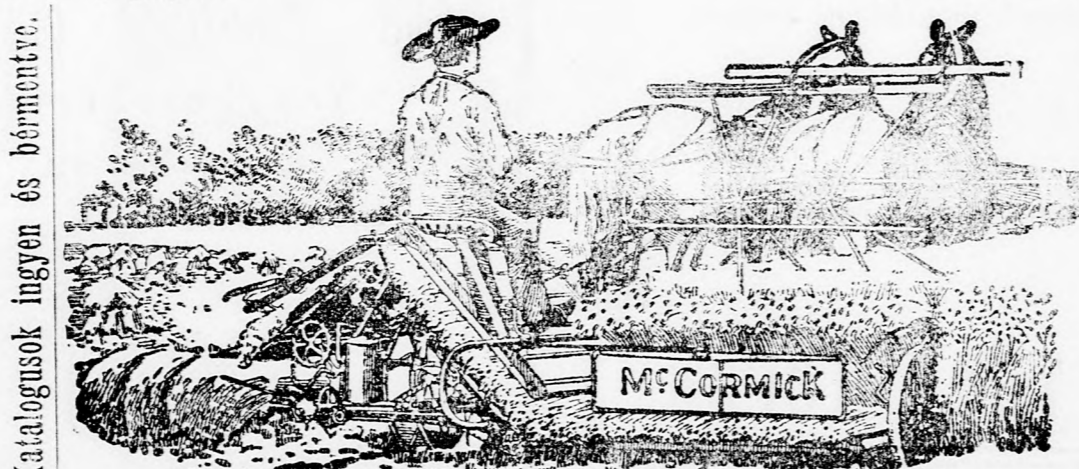
Stagelschmidt (Stoits)-féle házban.

McCormick Harvesting Machine Company

(Chicagói aratógépgyár.)

KNECHT J. E., igazgató.

Budapest, V., Váci-ut 30.

354-12.6

Gyártmányok: Kévektőtőgépek, „Daisy“ marokkrakó aratógépek, fűkaszalógépek, szénagyűjtő gereblye és „Manila“ kévektőtőfonál gyártmányai. Évi gyártmány 362.000 gép.

Képviselő: **GRÜN ZSIGMOND és FIA** urak.

Gazdák, ha azt akarjátok, hogy teheneitek több tejet adjanak, az több feles tartalmu legyen, valamint, ha a tehének betegségeinek elejét akarjátok venni, úgy rendeljétek meg postán

Paraskovich hollandi VACCIN porát,

amely a takarmányhoz keverve, emeli az étvágyat és a tejmennyiséget és különösen takarmányváltótársánál nélkülözhetetlen. — Megrendelhető 2 csomagonként 2 koronáért. Portókimelés szempontjából tanácsos egyszerre 10 csomagot rendelni, mely 8 koronáért bérmentve kapható.

Megrendelések intézendők:

Mr. T. Paraskovich, Apotheke und Thierheilmittel-Fabrikation

Gutenstein, Alsó-Ausztria.

233a-9.6

V. 338. 1903. szám.

470-1.1

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagybecskereki kir. járásbíróságnak 1903. évi V. 534. számú végzése következtében Ujj József szegedi ügyvéd által képviselt Első magyar ált. biztosító-társaság javára Magyar Károly dr. ellen 154 kor. 28 fill. s jár. erejéig 1903. évi május hó 7-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2100 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lovak és hintó nyilvános árverésen eladandók.

Mely árverésnek a nagybecskereki kir. járásbíróság 1903. évi V. 534/3. számú végzése folytán eddig összesen 53 kor. 99 fillérből bíróság már megállapított költségek erejéig Nagybecskereken az adósnál leendő eszközzésére 1903. évi június hó 6-ik napjának délelőtti 8 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezen-olgy megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legelőbbit ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagybecskereken, 1903. évi május hó 23. napján.

Simonich Zsigmond,
kir. bír. végrehajtó.

Hirdetések

felvételnek a

„TORONTÁL“ kiadóhivatalában.

Alibunári házk. főszerkesztőségétől.

646. házk. sz. 1903.

499-1.1

IDÉZÉS.

Dorka Gligor, Dorka Paraszkeva, Dorka John, Dorka Szavetta és Dorka Ulka, mint a Vég-Szent-Mihály községi 284 házszámú Dorka-féle házközösség ismeretlen tartozkodású családtagjai ezennel felhivatnak, hogy a házközösség megszüntetése céljából *f. évi június hó 27-ik napjának d. e. 9 órájára* Vég-Szent-Mihály községhezhoz kitűzött tárgyaláson vagy személyesen jelenjenek meg, vagy Buffán Aurél községi közigyám vég-szent-mihályi lakost, mint a részükre kinevezett gondnokot célszerű képviselőjükre utasítsák; ellenkező esetben pedig ezek elmulasztásának következményeit maguknak tulajdonítsák.

Kelt Alibunárott, 1903. évi május hó 28-án.

Napholtz Lajos,
házk. tb. főszerkesztő.

PURGO

Köszvény és csúsz ellen legsikeresebb

a KRIEGER-féle

REPARATOR

1 üveg 2 korona.

Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.

110,000 sorsjegy,	Nyeremények összege
55,000 nyeremény.	14.459,000 korona.

KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA

a magy. kir. szab. osztályországoktól főfelárúró helye

BUDAPEST, Andrásy-ut 60.

Elismert megbízhatóság! Előzékenység! Kiváló szerencse!

PURGO

Órák, ékszerek RÉSZLETFIZETÉSRE

is, olcsó szabott áron

SEBÉNYI

Értesítések, Értesítő-könyv 28. l. sz.

Budapest, Erzsébet-körút 21. sz.

Fiókjában: 11. Péntek 21. sz.

Képes árjegyzék ingyen.

Ha őszül a haja, használja a „Stella“.

víz, mely nem fejt, hanem a haj eredeti színét adja vissza.

Üvege 2 korona.

ZOLTÁN BÉLA

gyógyszerárúháza, 6. ca. és kir.

Lenépe József téri udvari szállója

BUDAPEST, V. SZABADSÁG-TÉR.

Remek és olcsó fényképek készülnek

RIVOLI

fényképezési és festési műterem

BUDAPEST, VI. KER., KEREPESI-UT 30. SZÁM.

!!! Régi tisztelet után is előzékenységgel !!!

HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.

A vérnyomást biztos gyógy mód: asthma, szív-, gyomor-, lég- és bőrbaj, az elhízás, elmebetegségek.

E gyógy mód megalkotója:

Dr. KOVÁCS J. főorvos

BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRUT 18. L. EB.

Megjelent az új X^{es} számú

YOST

ESZMÉNYI TÖKÉLETESÉGBEN

KÉRJEN PROSPECTUST A

YOST IRÓGÉP

Budapest, Váci-körút 21. sz.

Hirdetéseket, reklámokat szakszórólapon, pontosan és legolcsóbban közölhet az összes bel- és külföldi lapokban, valamint naptárakban az

ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ

Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.

Tulajdonos: Leopold Gyula Sztrasszár.

PLATSCHKEK VILMOS

elismert legsolidabb

FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza

Budapest, IV., Központi Városház.

Elvágószerszám, hányinger, fejféj, szomorhajok ellen megelőzésre

INGYEN és bérmentes kódi a —

„HÖLGYEK TITKÁRA“

Ráadásul: **GYOMOR-ELIXIR.**

100 c. boros. Főút 6. újrag bérmentes.

RADITZ J. „Fehér kereszt“ gyógytára,

BUDAPEST, FŐVÁM-TÉR 6. SZÁM.

Dr. SCHLESINGER MIKSA

VIZGYÓGYINTÉZETE Puzsöny

ÉS SZANATORIUMA. (Hagyó.)

Kitűnő hegyi fekvésben, pormentes és szélmentes, 200 kilométerrel több jól épült, rogyós hegyi utak. Szigorú higiénizálás szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes betegségekre huzamosan a legelőnyösebben vannak bevezetve. Kihűtő előtér, mérsékelt áruk. Az intézet egész éven át nyitva van. — Receptúra és felvilágosítás szolgál.

a Dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Puzsöny (Pályaudvar)

Üzlethelyiség változás.

Van szerencsém a mélyen tisztelt nagyközönség tudomására hozni, hogy a helyben 10 év óta fennálló

== vas- és lakatosmű üzletemet ==

a Stagelschmidt-féle házból a Hunyady-utca 606. szám alatti saját házamba tettem át.

Midőn vevőimnek eddigi szives jóakaratáért köszönetet mondok, egyttal kérem továbbra is szives pártfogásukat, melyet pontos és szolid kiszolgálás által a jövőben is kiérdemelnem kívánok.

Kiváló tisztelettel

Boleszny Antal.

Cs. és kir. udvari szálló.

Fernolendit

fényezés, a világ legjobb fényezése és fényörme világos cipők részére, a legszebb fényt kölcsönzik és a bőrt tartóssá teszik. Használt és foltos cipők, barna vagy sárga bőrből „Lyosin“ (diszfényezés) használata által mint új cipők néznek ki.

Alapított 1882. — Gyári raktár: Bécs, I., Schulerstrasse 21. — Mindenütt kapható.

10-41.22

Most jelent meg!

SOMFAI JÁNOS

KUTYAVÁR

ÉS MÁS AFROBB HISTÓRIÁK

című új könyve.

Kapható a TORONTÁL szerkesztőségében,

ára füze 3 korona,
diszkötésben 5 korona.

325-x.38

Előzékeny gyógyvíz!

A m. kir. belügyminiszter 36890/902. számú rendelkezéssel gyógyforrásnak minősítve.

Málnási „Mária“ gyógyforrás.

Kiváló köptető és étvágyemelő, természetes alkalikus sós savanyúvíz, mely dr. Hankó Vilmos, a magy. tud. akadémia tagja és a budapesti II. ker. állami főreáliskola kémiai tanárának vegyelemzése és dr. Kuthy Dezső budapesti egyetemi magántanár és az „Ezsebet királyné szanatórium“ igazgató főorvosának, valamint több tekintélyes orvos, u. m. dr. Fechtenmacher, dr. Józsa Ernő stb. véleményes bizonyítványa szerint a lúthochotivitz (Amandbrunnen), a gleichenbergi (Constantin-Quelle), az emsi, sőt a világhírű nieder-seltersi víz hatásban jóval felülmúlja és így sikeresen használható:

a torok, gége, légsző heveny és idült hurutjainál, a tüdő tuberkulózis minden stádiumában, gyomor és bélhuzam hurut-bántalmainál, vérszegénység, köszvény és izomcsúszás.

362-4.1

Kapható **KLEIN SAMU** fűszerkereskedésében, nagyban és kicsiben.

Csak hétfőig, —
— junius 1-ig
lesz még itt látható

Lifka

világhírű (456-2.2)

MUZEUMA,

mely a Gabona-téren impozáns
— esarnokban van felállítva. —

A panorámában új sorozat, ér-
— dekes kép van most. —

Belépődíj mérsékelve.

Belépődíj mérsékelve.

1193/II. 1903. számhoz.

Hirdetmény.

Torontálvármegye közigazgatási bizottsága 1903. évi május hó 11-én kelt 2490., 2491., 2646., 2647., 2648., 2649., 2651., 2690., 2691. és 2705. számú határozatokkal a következő trvh. közutak kiépítését engedélyezte:

Szám	Név	Hossz (km)	szak. kiépítése	5904 kor. — fill.
1.	A nagybecskerek—zsablyai trvh. közut	8—10	km. szak. kiépítése	5904 kor. — fill.
2.	A zombolya—kisörszi	11.5—16.8	"	16587 " 68 "
3.	A valkány—zentai	1.195—3.5	"	5918 " 58 "
4.	A billéd—csenei	16—18	"	6192 " — "
5.	A nagyikinda—adai	11—14	"	11677 " 20 "
6.	A törökbecse—basahidi	34—36	"	6228 " — "
7.	A n.-becskerek—n.-kikindai	78—80	"	6384 " — "
8.	A n.-becskerek—n.-kikindai	5—7	"	6378 " — "
9.	A valkány—zentai	3.5—3.766	"	1985 " 44 "
10.	A bánlak—alibunári	3—6 és 17—20	"	15325 " 50 "

Összesen 82580 kor. 40 fill.

A fentemlített munkálatok foganatosításának biztosítása céljából az 1903. évi junius hó 22-ik napjának délelőtti 11 órájára a nagybecskereki m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bálnalpenzzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap délelőtt 11 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlatok minden közutra külön-külön írva adandók be.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők.

A közüti hengerekről a vállalkozók tartoznak gondoskodni.

Nagybecskerek, 1903. évi május 23 án.

M. kir. államépítészeti hivatal.

A hivatal főnöke:

Faur,

kir. főmérnök.

FELTÜNŐ UJDONSÁG.

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszerű veszi és többé mást nem szíhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY

13—x.43

Тражим за мој велики бирт

БИРТАША

са кауцијом.

468—1.1

Лично да се пријави.

БОГОЉУБ ЈОАНОВИЋ,
Српски Елемир.

1106/II. 1903. számhoz.

460—3.3

Hirdetmény.

Torontálvármegye közigazgatási bizottsága 1903. évi május hó 11-én kelt 2508. és 2677. számú határozatával a nagyikinda—nagycentniklósi tvh. közut 17—25.623 km. szakaszának kiépítési munkáit 33.032 korona 49 fillér összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálat foganatosításának biztosítása céljából az 1903. évi junius hó 17-ik napjának délelőtti 11 órájára a nagybecskereki m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5 százaléknyi bálnalpenzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap délelőtt 11 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők.

A közüti hengerről vállalkozó köteles gondoskodni.

Nagybecskerek, 1903. május 22-én.

M. kir. államépítészeti hivatal.

A hivatal főnöke:

Faur,

kir. főmérnök.

Egyedül valódi angol

THIERRY-féle BALZSAM.

Egészségrendőrileg megvizsgálva és jóváhagyva.

Az üveg főlísterelése kereskedelem-törvényi minta-védelem alatt áll.

Ezen balzsam belsőleg és külsőleg is használ: 1. Hasonlíthatlan hatású gyógyszer a tüdő és mell minden betegségeinél; enyhíti a hurutot és megszünteti a kiköpést, eltávolítja a fájdalmas köhögést s még olyan idült bajokat is meggyógyít. 2. Kitérő hatása van torokgyulladásnál, rekedtségénél, a nyak bármely bántalmánál stb. 3. Alaposan megszüntet minden lázt. 4. Meglepően gyógyítja a máj, gyomor és a belek minden betegségét, különösen gyomorgöröcsöt, köllikát és hasrágást. 5. Gyenge hashajtó és vértisztító hatású, tisztítja a veséket, megszünteti a hypochondriát és buskomorságot, erősíti az étvágyat és emésztést. 6. Kitérő szolgálatot tesz fogfájásnál, odvas fogagnál, szájpénésznél, minden fog- és szájbajnál, megszünteti a felbűfögést s a száj és gyomor rossz szagát. 7. Külsőleg kitérő gyógyszer minden sebre, akár régi az, akár új, sérülésekre, orvácra, pattanások, fistulák, szemölcsökre, égési sebekre, megfagyott tagokra, rüh, korsz s kiütésekre, felpatogzott és érdes kezekre stb., megszünteti a fejfájást, zugást, szakgatást, köszvényt, fülfájást stb. Jól vigyázzon mindenki a fenti zöld apáca-védjegyre. — Hamisítás ellen a legbiztosabb óvszer a gyáramból való direkt megrendelés. A szállítás csakis a szabadalmazott eredeti dobozokban 12 kis vagy 6 dupla üveggel történik. Ausztria-Magyarország minden postállomására bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg ára 4 korona, Bosznia és Hercegovinába bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg 4 korona 60 fillér, 12 kis vagy 6 dupla üvegnél kevesebb nem szállítatik. — Szétküldés csak a pénz előre beküldése vagy az összeg utánvétele mellett.

Miért szenved? mikor biztos gyógyító hatásra van kilátás még a legrégebbi sebeknél is a Thierry A. gyógyszerésznek egyedül valódi

Centifolia-kenőcs

használatánál, amely által majdnem minden alkalommal, még a fájdalmas és veszélyes műtétek vagy amputálás is elkerülhető és utóérthető, annál jobb és hatásosabb lesznek, sem a hideg, sem a meleg által nem szenvednek és azért bármely esetben széküldhető. Legfőbbnyire már az orvos megérkezéseig is segítenek, nagyon természetes, hogy soha-amelyekért a pénz hiába dobják ki, hanem csakis ezen két régen jónak elismert, valódi, olcsó, megbízható és esélyre készletben kell tartani. Ahol pedig ezen szerek a valódiság minden kellékével ellátva nem voltak kaphatók, úgy kérjük azokat közvetlenül

A gyógyhatásukban utóérthetően eme két szert a romlásnak nincs kitéve, hanem ellenkezőleg, minél régebbiek, annál jobb és hatásosabb lesznek, sem a hideg, sem a meleg által nem szenvednek és azért bármely esetben széküldhető. Legfőbbnyire már az orvos megérkezéseig is segítenek, nagyon természetes, hogy soha-amelyekért a pénz hiába dobják ki, hanem csakis ezen két régen jónak elismert, valódi, olcsó, megbízható és esélyre készletben kell tartani. Ahol pedig ezen szerek a valódiság minden kellékével ellátva nem voltak kaphatók, úgy kérjük azokat közvetlenül

Thierry (Adolf) gyógyszerésznél „Schutzengel Apotheke“ Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn megrendelni. — Központi raktár: Budapest Török J. gyógyszerésztárában, Zágráb Mittelbach S. gyógyszerésztárában, Bécsben C. Brady gyógyszerésztárában, Nagybecskereken Jakobi Árnud gyógyszerésztárában.

292—9.9